

Begrunnelse for æresmedlemskap i Den Norske Patologforening, Ole Didrik Lærum.

Han ble født 23.04. 1940 og vokste opp på Voss. Han tok medisinsk embetseksamen ved Universitetet i Oslo i 1965, og avla medisinsk doktorgrad samme sted 1969. Han begynte sin forskerkarriere allerede som medisinstudent ved Institutt for Patologi, Rikshospitalet. Han var gjesteforsker ved Max-Planck-Institut für Virusforschung, Tübingen, 1971-73. Han tok sin utdanning i patologi ved Rikshospitalet og Haukeland Universitetssykehus, og ble spesialist i patologi fra 1975.

I 1974 ansatt som dosent i eksperimentell patologi og onkologi ved Universitetet i Bergen, Gades Institutt, fra 1980 personlig professorat, kombinert med bistilling som overlege i patologi ved Haukeland Universitetssykehus, fram til han ble pensjonert i 2010. Fra 2011 adjungert professor i eksperimentell patologi og onkologi ved Københavns Universitet med arbeidssted Finsenlaboratoriet, Biocenteret, Rigshospitalet.

Hans vitenskapelige arbeider ligger vesentlig innen kreftforskning, studier av kreftutvikling, regulering av celledeling og vevkultur. Hovedprosjekter har vært kreftutvikling i sentralnervesystemet og regulering av celledeling i beinmargen med hovedvekt på biologiske rytmer. Han har arbeidet eksperimentelt med celler i kultur og bygget opp vevkulturlaboratoriet ved Gades Institutt. Har i de seinere årene særlig arbeidet med spredning av kreftsvulster i mage-tarmkanalen, biobanker og studier av klokkegener i stamceller.

I sin eksperimentelle forskning har han vært en nasjonal og internasjonal pioner i utvikling av flowcytometri. Han var med å stifte International society for Advancement of Cytometry (ISAC) i 1979, der han var president elect / president 1989-1992. Han har vært hovedarrangør av to internasjonale flow cytometri kongresser i Norge. Han har videre vært en pioner i å benytte arkivalt patologimateriale i kreftforskning. Betydelig internasjonalt samarbeid og utenlandsopphold i USA, Canada og Frankrike samt Costa Rica.

Innenfor den diagnostiske patologi, har hans spesialområder vært hud, GI-traktus, lever og beinmarg. Har arrangert flere møter og kurs innen patologi, bl.a. i regi av Patologforeningen, inklusive årsmøtet, og var medlem av foreningens strategiutvalg i 2000. Faglig medarbeider i APMIS fra 1980 og nasjonal redaktør 1985-90.

Hans vitenskapelige produksjon omfatter hovedforfatterskap/medforfatterskap på 450 artikler hvorav 220 registret på PUBMED. Han har veiledet 43 doktorgrader og 4 mastergrader, hvorav 25 er blitt professorer inkludert 3 i patologi.

Han har mottatt flere viktige priser og utnevnelser. Fikk i 1976 professor Kreybergs Pris for beste arbeide innen eksperimentell patologi, og i 1978 Anders Jahres Pris for yngre medisinske forskere ved Universitetet i Oslo. I 1988 NAVFs pris for populærvitenskapelig innsats. Utnevnt til Kommandør av St. Olavs Orden 1996. I 2008 Norges Forskningsråds pris for fremragende populærvitenskapelig formidling. Han har vært formann og medlem av en lang rekke fagkomiteer og utvalg. Her nevnes Instituttstyrer, Gades Institutt, medlem av en rekke komiteer

og utvalg i Den Norske Kreftforening. Han var først med å ta opp spørsmålet om biobanker innen patologi i Norge fra 1998, og var med i regjeringens biobankutvalg. Var den første i Norge som skrev om fusk innen forskningen, og har undervist og arbeidet aktivt med redelighet og god vitenskapelig praksis i forskningen, inklusiv forskningsetikk.

Han har innehatt en rekke viktige lederposisjoner, bl.a. leder for Interimsstyret og Hovedstyret i Norges Forskningsråd (1992-94), prorektor ved Universitetet i Bergen (1984-89) og rektor ved Universitet i Bergen i 2 perioder (1990- 95), preses og visepreses i Det Norske Vitenskapsakademi (2005- 2008).

I tillegg har han vært han meget aktiv populærvitenskapelig formidler i aviser, radio og fjernsyn. Han har skrevet 29 bøker, både faglige og med tema innenfor medisinsk historie, kunst og kultur, samt flere biografier.